

WIADOMOŚCI MAZURSKIE

Nr. 7.

16-18 sierpnia 1945 r.

Rok I.

Okręg Mazurski zyskuje wyższą uczelnię

Z prawdziwą radością wita się każdą nową, twórczą inicjatywę w Okręgu Mazurskim. W ostatnich dniach podjęto zorganizowanie w Olsztynie Akademii Administracyjnej dla Ziemi Odzyskanych. Podobna uczelnia istnieje już w Łodzi. Powstanie wyższej szkoły w naszym Spokojnym, idealnym do studiów Olsztynie, będzie w dziedzinie oświaty ogromnym krokiem naprzód, szczególnie zaś tutaj, gdzie wskutek oddalenia od większego ośrodka kultury, młodzież w wieku akademickim pozbawiona jest studiów wyższych. W zakres wykładów wejdą nauki społeczne, ekonomia, prawo, historia, geografia i inne. Powstaną specjalne kursy dla spółdzielców i samorządowców. Zostaną szeroko zastosowane ulgi, aby jak najwięcej osób mogło korzystać z wykładów w nowej uczelni. W skład Komitetu Organizacyjnego Akademii weszli: Ob. Ob. Pełnomocnik Rządu R. P. plk. Prawin, wicewojewoda Burski, prof. dr. Hilarowicz i inni. W tej chwili jest oczywiście rzeczą najważniejszą, aby wykłady rozpocząć jak najprędzej, aby już robić zapisy słuchaczy, tworzyć komisje egzaminacyjne, a od nowego roku akademickiego przystąpić do normalnej, systematycznej i twórczej pracy. Okręg Mazurski, który w intensywnym tempie został przywrócony w granice Rzeczypospolitej Polskiej politycznie i gospodarczo, przez stworzenie wyższej uczelni na swym terenie, będzie mógł w niedalekiej przyszłości oddać cenne i doświadczone siły dla ogólnej administracji kraju. (B)

Ze świata (15.VIII.1945.)

Druga wojna światowa została zakończona. Japonia przyjęła bezwarunkową kapitulację. General MacArthur, głównodowodzący wojsk sprzymierzonych, przyjął kapitulację Japonii.

London 15. VIII. 1945. O godz. pierwszej w nocy nadeszła depecha z Japonii potwierdzająca przyjęcie kapitulacji. Treść depechy jest następująca: „W związku z postanowieniami powziętymi na konferencji poczdamskiej i postulatami wysuniętymi przez cztery mocarstwa Jego Cesarska Mość przyjmuje wszystkie warunki kapitulacji, rozkazuje ją podpisać rządowi japońskiemu, jako też naczelnemu dowództwu wojsk japońskich, jednocześnie wydawać rozkazy w imieniu sprzymierzonych dowództwom poszczególnych jednostek japońskich sił zbrojnych. Pierwszy rozkaz został już wydany. Nakazano wszystkim jednostkom zbrojnym złożyć broń i wydano inne rozkazy odpowiadające dowództwu armii sojusznicych».

Waszyngton. 15. VIII. 1945. Dziś Prezydent Truman odczytał tekst depechy japońskiej w Białym

Domu. Przysłuchiwało się temu 200 dziennikarzy. Następnie Prez. Truman wygłosił mowę w której oświadczył, że dzień 15 i 16 sierpnia obchodzić się będzie w całej Ameryce jako uroczyste święto. Jednocześnie wydał on rozkaz zaprzestania działań wojennych, na Dalekim Wschodzie. Czynnione są już gorączkowe przygotowania do podpisania aktu kapitulacji. Przedstawicielami czterech mocarstw będą wyżsi oficerowie każdej z armii walczących.

Moskwa Lewitan ogłosił dnia 15. VIII. br. nad ranem kapitulację Japonii.

London. Wczoraj, dnia 14. VIII. br. podano w Japonii oficjalnie wiadomość o kapitulacji. Cesarz Hirohito sam wygłosił przez radio przemówienie (co jest faktem jeszcze nie notowanym w Japonii), donosząc o kapitulacji. Całe ściany podwórza cesarskiego pokryte były plakatami, donoszącymi o kapitulacji. Japońska Agencja Prasowa «Domei» donosi, że był to szalenie wzruszający widok: «Ludzie płakali rzewnie. W hańbie i wstydzie nie śmiemy głów naszych podnieść. Wybacz nam cesarzu, żeśmy tak mało uczynić mogli. Wybacz. Drżymy i w głosie naszym słyhać łkanie».

London. Dziś, 15. VIII. br. o godz. 9 rano król angielski Jerzy VI przemawiać będzie przez radio. Dzień dzisiejszy i jutrzejszy obchodzony zostanie uroczysto w całej Anglii. O godz. 4-ej po południu uda się parlament na nabożeństwo dziękczynne. Z tego powodu nastąpi pewne przesunięcia w programie obrad parlamentu. Parlament oficjalnie zostanie dziś otwarty przez króla Jerzego VI o godz. 11-ej rano. Debaty nad mową tronową rozpoczną się jutro.

Waszyngton. Jak donoszą z Kanady ogłosił premier Machenzie King w Ottawie, nabożeństwo dziękczynne.

Paryż. Dziś, 15. VIII. br. marszałek Petain został skazany na śmierć za starania zmiany ustroju Francji i komunikowanie się z wrogiem. Jednak Trybunał Sądowy życzyłby sobie, żeby wyrok nie został wykonany ze względu na podeszły wiek marszałka, który liczy sobie 86 lat.

Moskwa Agencja Tass donosi z Moskwy, że dnia 14 bm. podpisany został traktat radziecko - chiński.

London. Przewodniczący organizacji UNRRA, Lehman podaje do wiadomości, że uroczysty fakt zakończenia wojny nie wywoła żadnej przerwy w pracy UNRRA.

Z kraju

W Katowicach bawiła delegacja UNRRA, która przybyła na Śląsk w celu zorientowania się w cało-

kształcie potrzeb województwa śląsko-dąbrowskiego. Delegaci zapoznali się bezpośrednio z problemami żywnościowymi i gospodarką Śląską. Część delegacji udała się do Chorzowa i Sosnowca, gdzie zapoznano ich ze sposobem magazynowania, zabezpieczania i rozdziału towarów UNRRA. Delegacja zwiedziła kopalnię Mysłowice oraz Hutę Bankową w Dąbrowie Górniczej, przekonując się na miejscu o stanie obu zakładów. Członkowie delegacji, powitani serdecznie przez załogi robotnicze, w bezpośrednich rozmowach z robotnikami i pracownikami dowiedzieli się o potrzebach mas pracujących Śląska. Delegaci jednogłośnie podkreślili wielkie wrażenie jakie na nich wywarł zapal i wytrwałość hutników i górników, którzy pomimo bardzo trudnych warunków bytu i pracy wysuwają na pierwszy plan postulaty zapewnienia pomocy UNRRA przede wszystkim zakładom pracy, a następnie dopiero zaspokojenie potrzeb ich rodzin, dzieci oraz ich samych. Zwiedzenie zakładów pozwoliło delegacji przekonać się o rabunkowej i dewastacyjnej gospodarce okupanta, który po zrujnowaniu urządzeń maszynowych przez ich nadmierną eksploatację, częściowe wywiezienie maszyn, pozostawił zakłady w stanie oplakany. Jedynie dostarczenie i to szybkie części wymiennych, materiałów i nowych maszyn — może stworzyć normalne warunki produkcji. Z potrzeb robotników na pierwszy plan wysuwa się zwiększenie przydziału środków żywnościowych, lekarstw, odzieży dla dorosłych i mleka dla dzieci. Po powrocie do Katowic delegaci byli podejmowani przez Katowickie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego. Kierownik zaopatrzenia i zapotrzebowania UNRRA na Polskę p. Wilson podziękował za umożliwienie delegacji nawiązania kontaktu z robotnikami Śląska, co dało delegatom sposobność przekonania się o rzeczywistych i uzasadnionych potrzebach ludności i przemysłu. Zapewnił on, że UNRRA uczyni wszystko co leży w jego mocy, by pomoc dla Polski była jak najwydatniejsza. Rada prawna delegacji p. Schechter, podkreślił z naciskiem, że Ameryka i inne narody zjednoczone czują się zobowiązane do dostarczania Polsce pomocy, by także i w ten sposób, łagodząc skutki cierpienia wojennych, wyrazić narodowi polskiemu podziw za jego bohaterstwo, natchnioną i nieugiętą walkę z okupantem. Po południu delegaci pojechali do Oświęcimia, gdzie osobiście przekonali się o bestialstwie i zbrodniach niemieckich. Obóz, baraki, ruiny krematoriów i komory gazowe — wywarły wstrząsające wrażenie na członkach delegacji.

Warszawa. Do dnia 1 sierpnia w strefie wolnocłowej portu gdańskiego wykonano roboty wodociągowo-kanalizacyjne w 45 proc., roboty porządkowe na nabrzeżu południowym w 90 proc., na północnym w 20 proc. Zakńczono roboty rozbiórkowe i porządkowe przy jednym z magazynów, który odbudowano w 20 proc. Rozpoczęto gruntowny remont nabrzeży. W basenie przeładunkowym oddano do użytku odbudowaną linię wysokiego napięcia. Włączono

prąd niskiego napięcia do zasilania dźwigów i taśmowców węglowych na nabrzeżu wschodnim. Remont dalszych dźwigów i taśmowców węglowych trwa nadal. W Gdyni prowadzi się dalszy remont magazynów i dźwigów portowych. Ukończono opracowanie projektu wieży kapitana portu, która ma być wybudowana na nowo, gdyż dotychczasowa wieża, wskutek zniszczeń wojennych, pochyliła się i grozi zawaleniem. Tory kolejowe na terenie portu gdynskiego zostały oczyszczone w 80 proc.

Łódź. W Łodzi odbył się pierwszy, ogólnopolski kurs dla kierowników drużyn harcerskich. Harcerstwo całej Polski otrzymało w ten sposób kadry nowych wychowawców młodzieży.

Katowice. Wojewódzki Zarząd Z. W. M. zorganizował punkty pomocy rodakom powracającym do Ojczyzny. Na terenie całego województwa w poszczególnych punktach etapowych, młodzież przygotowała bramy powitalne z transparentami: «Rodaków powracających z obojczyzny wita Z. W. M.» Punkty etapowe organizują dyżury na stacji, pomagają w przewożeniu bagażu, opiekują się chorymi, zakładają kuchnie, świetlice, w których gości się rodaków, uprzyjemniając im pierwsze chwile na ziemi ojczyznej wieczorami artystycznymi. Tak np. w Dziedzicach młodzież Z. W. M. urządziła w świetlicy punktu etapowego wieczór powitalny, na którym także repatrianci wystąpili ze swoim programem i pieśniami z obozu w Guzen.

Życia Okregu.

W niedzielę, dnia 19 sierpnia, odbędzie się w Olsztynie nad jeziorem Krzymym, obchód „Dnia Hufca Morskiego“ z następującym programem: msza polowa, zawody pływackie, obiad dla przedstawicieli wojska, administracji i naczelnej komendy Hufca, zawody siatkówki, występy artystyczne zespołu „Hufca Morskiego“ i zabawa taneczna. W czasie wymienionych uroczystości przygrywać będzie orkiestra wojskowa. Komitet organizacyjny „Dnia Hufca Morskiego“ zwraca się do miejscowych klubów sportowych o zgłaszanie drużyn do zawodów siatkówki i zawodników do konkurencji pływackich. (p)

Władze wojewódzkie w Olsztynie zabezpieczyły pozostawioną przez Niemców w mieście montownię i modelarnię szybowców. W budynku montowni znajdują się kompletne maszyny do montowania i modelowania oraz 8 szybowców. Miejscowe Koło Szybowców projektuje stworzenie w niedługim czasie w Olsztynie szkoły szybowcowej. (p)

Według prowizorycznych obliczeń Urzędu Ziemskiego w Olsztynie, z dotychczasowo przejętego od władz radzieckich inwentarza żywego, wypada na każdy powiat około 100 krów i 20 macior. Akcja przejmowania baz rolniczych w postaci kompleksów majątków wraz z inwentarzem żywym na terenie powiatów zachodnich w toku.